

STRADNIEKU DINASTIJA

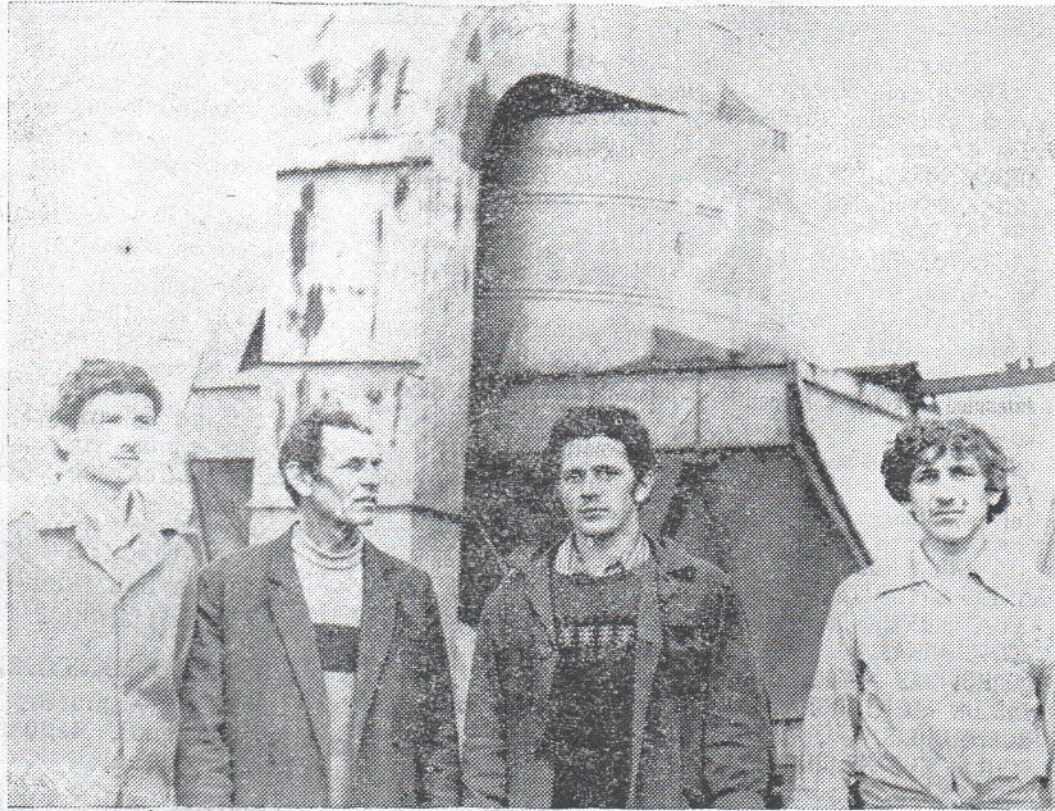
Liekas, ka pavisam nesen vai nu māte, vai tēvs viņus rītos veda uz bērnudārzu, pēc tam viens pēc otra viņi sāka iet skolā. Vasarā pārradās mājās ar saskrābātām kājām, gadījās, ka ar saplēstiem kreklīem, ziemā — novāļājušies sniegā, ar sasārtušiem vaigiem un slapjiem zābakiem, atklāja vecākiem savus noslēpumus. Dažreiz stridējās, un tēvs un māte noskaidroja, kuram taisnība, kurš vainīgs. Pārbaudīja dienasgrāmatas, par labiem darbiem — uzslavēja, par sliktiem — rāja. Un nepamanīja, kā izauga bērni.

no viņiem strādā ar kūdras savācamajiem kombainiem. Jaunākajam — Aleksejam mašīnu pagaidām neuztic, jo nav vēl astoņpadsmit gadu. Viņš strādā par atslēdznieku, bet tēva vadībā citīgi mācās par kombainieri.

«Es gan pateikšu priekšā, gan palabošu, gan pamācišu,» saka Ivans Afanasjevičs. «Pašam man šeit nācās sākt ar roku darbu, toreiz tādas tehnikas vēl nebija. Iegūto kūdru skaitījām nevis tonnās, bet kilometros — gadā ap 40 kilometru veicu. Bet kad sāka frēzkūdru ražot, tad es vienu

10 821 tonna pakaišu kūdras, manā — 10 775. Bet te man jā-saka, ka tā ir nejaušība, manam kombainam ass bija pušu, pusotras dienas stāvēju. Bet varbūt arī nav nejaušība, jo viņš taču ir mans māceklis.»

Bondarevu vīrieši aizbrauc uz Skrebeļiem, kur pavada visu dienu, tikai vakarā pārrodas mājās. Te visus ar vakariņām sagaida Irina Agejevna. Ne visai sen viņa no Turkmēnijas, kur strādā vecākais dēls Ivans, pārveda mazdēlu. Atkal lielajā četrstābu dzīvoklī kļūst trokšņaini. Puiši ieslēdz magnetonu vai radio, Sveta šad tad

Ivans Bondarevs ar dēliem Mihailu, Vasiliju un Alekseju.

Pienāca diena, kad Irina Agejevna pavādīja četrus vīrus no savas mājas ne jau uz bērnudārzu, ne uz skolu, bet uz darbu. **Ivans Bondarevs** — Līvānu kūdras fabrikas kūdras ieguves brigādes brigadieris — devās uz objektu ar trijiem dēliem — Mihailu, Alekseju un Vasiliju. Tie vēl nav visi viņa bērni — vecākais dēls Ivans, lidmašīnu mehāniķis, dzīvo tālu, jaunākā meita Svetlana — skolniece.

Ivans Bondarevs kūdras fabrikā strādā 18 gadus, agrāk kopā ar viņu darbā gāja arī sieva, bet tagad jau trīs gadus strādā biokīmiskajā rūpnīcā. Nebija viegli divatā audzināt piecus bērnus, bet vecākie jau paši pieskatīja mazākos, Svetlanai auklēs bija lielā izvēle: brāļi līdz šim smeļ, atceroties, kā viņi raudāja, kad medicīnas māsa nāca mazo māšīņu šprīcēt.

Katru rītu tēvs ar dēliem iesēžas šaursliežu vagoniņā un brauc uz Skrebeļu purvu. Trīs

sezonu nostrādāju uz frēzes, pēc tam pārgāju uz kombainu. Bija mums te fabrikā organizēti kursi, es tos beidzu, un tagad jau vienpadsmit gadi aizvadīti uz kombaina.

Domāju, ka dēliem ir ļoti derīgi sākt savas darba gaitas blakus tēvam. Kas labāk par tēvu zina, kur no viņiem prasīt stingrāk, kas viņiem pa spēkam, kas ne? Mihails līdz dienestam Padomju Armijā strādāja stikla fabrikā, atgriezās, es viņam saku: nāc pie mums uz fabriku, manā brigādē, ne-nožēlosi, darbs ir labs. Viņš piekrita. Pārejie dēli arī tāpat. Vasilijs šogad beidza celtniecības tehnikumu, viņam ir mehāniķa specialitāte, bet strādā manā brigādē par mašīnistu-traktoristu. Kā viņš pats saka, pieredzes, darba rūdiņuma iegūšanai. Mihails arī ir mašīnists-traktorists, bez tam vēl atslēdznieks un metinātājs. Pagājušajā gadā viņš mani sacensībā uzvarēja. Viņa kontā bija

sarīko mājas koncertus uz akordeona. Viņa mācās Līvānu mūzikas vidusskolā.

— Mums ar sievu vienu laiku bija garlaicīgi — viens dēls strādā tālu no mājas, otrs — dienestā, trešais mācās tehnikumā. Tikai mazākie bija mājās. Tagad atkal jautri. Puiši te uz kino, te uz dejām, te lasa līdz pusnaktij, nekādi negrib gaismu izslēgt, — smaidot stāsta Ivans Afanasjevičs.

Audzīnot bērnus, tēvs un māte ne pārāk domāja par audzināšanas metodēm, par pedagogiju, bet vienkārši mācīja mīlēt darbu, būt godīgiem, cienīt vecākus, neapbīzot mazos. Un mācīja to nevis vārdos, bet ar personīgu paraugu. Bet tas ir vislabākais audzināšanas paņēmiens.

... Agrā rīta stundā iziet no mājas četri vīri — trīs jauni un viens gados vecāks. Bondarevi dodas uz darbu.

L. ZENKEVICA,
J. SILICKA foto